

Tarihin Uyanışı

Mahir Ulutaş

mahir.ulutas@emo.org.tr

Ve sonunda toplum patladı. “Ananı da al git” lerle, “Her kürtağ bir Uludere’dir”lerle, “iki ayyaş” söylemleriyle sürekli aşağılanan, her türlü neoliberal-dinci, gerici, milliyetçi söylemlerle kuşatılmak istenen bir toplumun geleceksizliğe mahkum edilmek istenen gençliği, iliklerimize kadar yayılan bir ferahlığı müjdelercesine ayağa kalktı ve demokrasiyi dört yılda bir seçim sandığı zanneden bir iktidara ve onun yardakçılarına diken-siz bir gül bahçesi yaratamadıklarını gösterdi.

On yıldır belki başka hiç bir iktidara nasip olmayan uluslararası destek ve sıcak para girişi ile yarattıkları yalancı “istikrar”a güvenerek, özellikle son iki yıldır tüm toplumsal dokuyu değiştirmeye yeltenen ve emekçi halkların ekonomik-sosyal-demokratik kazanımlarına pervasızca saldıranlar, kentsel dönüşüm yasalarıyla, haraç-mezat özelleştirmelerle, torba yasalar ve torba operasyonlarla toplumu rehin almaya yeltenenler, ülkeyi ve bölgeyi mezhep savaşlarıyla yangın alanına çevirmek isteyenler hiç beklemedikleri bir yerden hiç beklemedikleri bir tokat yediler. Yaşanan büyük bir toplumsal “olay”dır, uzun bir sürece yayılacak önemli ve olumlu etkileri olacaktır.

Burayı biraz açmak faydalı olabilir. Siyasette her kuşakta deyim yerindeyse kartlar yeniden karılır. Bu nedenledir ki, egemenler, eğitim politikalarına azami bir “dikkat” gösterirler ve ilkokuldan üniversiteye kadar okulları kışlaya çevirerek bedenleri, özgür bilimsel bir eğitimin zerresine izin vermeyen müfredatlarla zihinleri esir alan politikalarla toplumun tüm nefes alma kanallarını tıkayan bir baskı rejimini daim kılmaya çalışırlar. Dolayısıyla son dönemde yaşanan eylemlerin en önemli tarafı da bir kuşağı baskı altına almak isteyen, “dindar ve kindar” bir nesli hedefleyen politikaların aleni ve açık

bir iflası olmuştur. Hayatında ilk defa sokağa çıkan genç kitle, tüm saptırma çabalarına karşın, eylemindeki ve söyleminde meşruiyet çizgisiyle toplumun geniş kesimlerinin destek ve sempatisini almıştır. Hiç abartmadan söyleyebiliriz ki; bir kuşağın kazanılması ihtimali doğmuştur ve 5-10 yıl sonra bu etki daha da kendini gösterebilir durumda olacaktır. Tabii ki, “Gezi Parkı” ruhu, sloganıyla, tezahuratıyla, müziğiyle, resmiyle vb. kendini toplumsal hafızaya kazıyabildiği oranda...

Ancak, toplumsal olan siyasal alana dolaysızca yansımaz. O nedenle, bu hareketin uzun vadeli olumlu sonuçlarının kısa vadede siyasete etkisinin olacağı garanti değildir. Hatta bu konuda çok iyimser kestirme sonuçlara varmamak gerekir. Siyasal iktidarın bir takım fedalarla yoluna devam etmesi mümkündür, eylemlere katılmayan hatta mesafeli davranan çok geniş bir kitle vardır ve eylemlerin bu kesimleri muhafazakarlaştırma ihtimali vardır. Hareket paylaşımcı fakat örgütsüzdür, amorf bir yapısı vardır, dolayısıyla burjuva siyasetçilerin-toplum mühendislerinin-medyanın yüzyıllık deneyimiyle belli suya sabuna dokunmayan taleplerle yapıyı biçimlendirme,örneğin gençleri yine sadece sandığa yönlendirme riski vardır. Dolayısıyla asıl mücadele şimdi başlamaktadır.

Öncelikle şunu belirtmek gerekir ki, hareket temelde

tepkiseldir, bir “ruh hali”dir. Bu hem iyi hem de kötüdür, yayılması kolay, örgütlenmesi zordur. Yayılan bu ruh hali siyasi iktidarın hegemonyasını dağıtıcı, moralleri düzeltici bir işleve sahip olmakla birlikte, “uçucu” bir yapıdadır. Bedenini arayan bir ruh misali kısa süre içinde bir temsiliyete sahip olmak durumundadır. Yani kitlenin kendi kendisini temsiliyetini sağlayan yöntemler bulunmalıdır. Bu noktada “Taksim Dayanışma Platformu”nun belli somut taleplerle ortaya çıkması çok olumludur, harekete esnek bir biçim vermiştir. Diğer yandan temsiliyette, genç ve kadınların olmaması önemli bir handikaptır ve bundan sonraki süreçte dikkate alınmalıdır.

Neşeli bir iklimin eylemlere hakim olması, kritik eşiği aşıttıktan sonra etkisini üstel olarak gösterecek önemli bir durumdur ve bu kritik eşiğin aşılmasında tüm demokratik kamuoyunun önemli bir işlevi olabilir. Kitlenin yaratıcılığını, neşesini yaygınlaştıran bir tarz sürdürülmelidir.

Yine aynı şekilde eylemliliğin uzun süre aynı şekilde, alanlarda kalma ihtimali yoktur, kısa süre sonra yorgunluğa kapılması neredeyse kesindir. Dolayısıyla toplumun demokrat, emekten yana örgütlü kesimlerinin “destek eylemleri” içinde olması, hem ruh halinin deyim yerindeyse bir “karakter”e dönüşmesi, hem de eylemliliğin farklı biçimlerde süreklileşmesi için aşamsal önemdedir.